

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, péntek, 1908. február 7.

31. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít!

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Egyről-másról.

Egy „teljesen megbízható” helyről jelentik, hogy a város véglegesen döntött a villamosági részvénytársaság telepének átvétele felett s rövid időn belül, hála Szent Vidnek vagy Modesztnak, az autonóm város védőszenitéinek, megint egy magyar társasággal kevesebb lesz Fiumében. A jelentésben csak egy a különös. Tudniillik, hogy „teljesen megbízható” helyről ered. Hát honnan sejtetheti az ember, hogy a municipiumban még teljesen megbízható hely is van? Ez nyilván tévedés. Amolyan délszaki tévedés, amit például a délfranciák a hazudozás leplezésére találtak ki. Fiumében sem hazudnak, csupán csak tévednek — szándékosan.

S hogy a villamosművekről volt szó, hát nyomban a tárgynál is maradhatunk. A kérdés ugyanis megérdemli, hogy néhány pillanatra megállapodjunk nála. A villamosági részvénytársaság telepének átvétele érdekében mi volnánk az elsők, akik mellette foglalnának állást, ha a város nem hamarkodta volna el a dolgot s nem épít nagy költségen saját hidroelektromos telepet. Csakhogy a város mindezek felül még egy kétes kimenetelű pörnek is néz elébe — ugyancsak a villamosmű miatt.

Lenyelte a békát.

A villamosművet ma átvenné is, nem is. Átvenné, hogy a saját üzemét tudja jövedelmező módon fentartani. S nem venné át, mert nincsen pénze. Ez pedig súlyosok, amelyen még segíteni sem lehet.

Az elmúlt éjjel, talán az a castelloi tűz jelezte, hogy éppen most van az első évfordulója az Elevator pusztulásának. Most egy esztendeje, már nem volt semmi abból az épületóriásból, amely Fiume legjellegzetesebb építménye volt. Az épület váza romban, csupán csak az égő gabonamennyiség s csak egy néhány megmaradt gerenda és fémdarab jelezte, hogy azon a helyen mi állott. Egy esztendő után ma már nyoma sincs ennek s éppen a mai napon végzi egy bizottság a kis elevator átvételét, amely ezentúl az állam kezelésében dolgozik tovább. Hogy az új nagy Elevátorral mi lesz, azt egyelőre nem tudni. Egy bizottság ebből a célból már beutazta Európát. Tanulmányozta a legmodernebb hasonló intézményeket, hogy itthon majd a legjobbat tudja megkonstruálni. De telnek a hónapok, az évek s a régi Elevator helye üresen marad. A kormány nem szokott sietnie azzal, ami sürgős. A terveket gyorsan elkészítették. A bizottságokat idején küldözgeti ide, meg oda. Minduntalan sűrű-forog s murkója nyomában semmi alkotás. De a látszat a fő. C'est la politique!

Foretich ur javaslatát ma tárgyalja a rappresentanza. S ha nem tévedünk, valami 50 ezer koronás kölcsön kérdését fogja ezzel kapcsolatosan megszavazni. Mert ez a szerencsétlen autonóm intézmény ma már úgy áll, hogy nincs is legénysége. S ha ma Fiumében hirtelen nyugtalan idők következnek a texasi állapotokon lehetetlen volna segíteni. Mert hát arra senki sem vágyik, hogy a személy és vagyonszerzősséget katonaság tartsa fenn. Az autonómrendőrség pedig még nyugodt időben sem tudja a közbiztonságot fentartani. A bajokon, mint már annyiszor ismételtük, csak az államrendőrség segíthet.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület holnap délután 6 órakor a polgármester elnöklésével ülést tart, amelynek napirendjén a következő pontok szerepelnek: A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. Egy 950 koronás hitel kérdése a lopaccái hid javaslatának céljaira. Egy 1400 koronás hitel javaslat az első vásárcsarnoknak tejjárására való berendezésére. Foretich javaslatának tárgyalása a rendőrség újjászervezése tárgyában, 5035:20 korona hitel a fűtő és gépésztanfolyam felszerelésére. A pénzügyi bizottság javasata a városi tisztviselők fizetése ügyében. A zárt ülésen több adminisztratív ügyet fognak elintézni.

A pozsony-fiumei színészet.

Pozsonyból írják nekünk:

A pozsonyi színház fontos kulturmissziót teljesít a szó legkonkrétabb értelmében. Mert Pozsonyban a magyar színház első sorban a nemzeti kultúra erőssé tételének és a várost átmagyarosító törekvéseknek legfőbb exponense s csupán másodsorban szórakozási hely. Ennél fogva a pozsonyi színészet kérdése nem egy város, hanem az egész magyarság ügye.

A határszéli városban minden diadalmas színházi est egyszersmind a magyarság diadalát jelenti; minden bukott darab azonos a magyarosodás tévesztésével. Itt a színészpálya nemcsak foglalkozás, hanem szent hivatás is; itt minden egyes színész nemcsak a kenyérért játszik, hanem egyszersmind lelkes katonája a magyar nemzeti gondolatnak. Mi sem természetesebb tehát, minthogy jól meg kell válogatni e kulturharcosok fejét, mert hiszen amilyen a vezér, olyanok a katonák is. A mostani színházigazgatóban, Balla Kálmánban végre megtalálta Pozsony a kívánt direktort s Balla is megtalálta Pozsonyt. Már pedig ez nagy szó, mert a pozsonyi színházhoz nem elég egy üzletember, egy színházhoz tudó és biztosítási művész, ide a hivatásáról ideálisan gondolkodó egész ember is kell, aki az anyagot hasznos feláldozza az erkölcsi sikerért. Ballának azonkívül még speciális nehézségekkel is kellett küzdenie. Elődje ugyanis teljesen lejárta a pozsonyi magyar színészetet és hosszú időre hitelvesztette tette. Növelte az új direktor helyzetének nehézségét, hogy kénytelen volt elődje demoralizált társulatának egy részét, értéktelen leltár gyanánt átvenni.

Balla azonban nem csüggedt. Nagy és

kitartó intelligenciája győzött minden akadályon s ma már ott tart, hogy a színházlátogatótól elriasztott publikumnak még német anyanyelvű része is szorgalmasan látogatja a színházat. Igazgatósága mindenesetre új fokot jelöl a pozsonyi magyar színészet fejlődésének történetében. Ennek a munkának jutalma nem maradhatott el: a pozsonyi városi közgyűlés további három évre is neki adta színházat, a színház állomásításának közel jövőben bekövetkező esetére. Megfelelőbb embert még tévedésből sem lehetett volna találni.

Ballának méltó vezértársa és jobbkeze: Czákó, a társulat titkára, akinek ajánlása és uri modora szintén nagyot lendített a színházlátogatás ügyén. A társulat starja és a közönség kedveltje Ballának, Csik Irén, az ismert operett-szubrett, aki játékban, énekben és táncban egyaránt elsőrangú. Mellette a közönség kedvencei Répássy Gusztó és Szentgyörgyi Lenke. A férfiak közül kiemeljük mindenekelőtt Balla Kálmánt, aki nagy elfoglaltsága mellett arra is ráér, hogy társulata legjobb férfi-színésze legyen. A társulat többi erőssége: Virágh, Szőreghy, Csiky, Hadrik és Bejczy. Mindezek, de a többiek is mindent megtesznek, hogy a pozsonyi közönséget megnyerjék a színészet és így közvetve a magyarság ügyének is.

A fent közölt sorokhoz nekünk is van valami megjegyezni valónk. Elsősorban is nem mulasztjuk el kijelenteni, hogy Fiumében a magyar színházintézetnek nagyobb kulturmissziót kell teljesítenie, mint Pozsonyban. A rövid néhány heti szezon alatt az a nagy feladat hárul rá, hogy kielelégítve a magyar közönség művészi igényeit arra is kell törekednie, hogy e város különböző elemei előtt bizonyítékot adjon a magyar színházról s a magyar kultúra magas színvonaláról. S annál súlyosabb feladat ez itt a corpus separatum földjén, mert ennek a városnak különböző nyelvű lakossága a legkiválóbb művészi előadásokhoz szokott. Itt fordul meg Novelli, Zaccani, Caravaglia, illetőleg annak állandó római társulata s e nevekhez Grammatica és Grasso nevét is csatolhatjuk.

Az idei szezon elé nagy érdeklődéssel nézünk. Azóta hogy Balla színházintézetével itt járt, egy esztendő telt el s ez az idő elegendő lehetne arra, hogy a társulatát szervezze. A közzétett levél szerint Balla Kálmán méltóan tölti be igazgatói hivatását — Pozsonyban! Kérdés azonban még előttünk, hogy Fiumében is ugyan ezzel az elismeréssel lehetünk-e majd iránta?

A Fenice színház igazgatója egyik munkatársunk előtt kijelentette, hogy a magyar színházintézetéről semmit sem tud. Más esztendőben szokásban volt, hogy a színházigazgató illetőleg a kormány már január hónapjában intézkedett a Fenice bérbevétele dolgában. Az idén ez elmaradt s most hogy már februárban járunk, nem tudjuk, mikor akarják a kérdést dűlőre juttatni. Sok külföldi varieté és egyéb komédiás társulat is pályázik a Fenicére s így még megeshetik, hogy azok valamelyike a színházban, Balla társulata pedig ponyvák alatt játszhatik a faluvégben.

Portugáliából.

A temetés.

Lisszabon csöndes. Nem a gyász, hanem inkább a statárium csöndje ez. A Ferreira-kormány, amely az elmenekült Francot fölváltotta, ma már teljesen megalakult, s most az egykor kalandos nemzet a külső hatalmaktól várja, mi lesz jövő sorsa. Hogy a Braganca Coburg dinasztia el ne veszítse hatalmát, a fölött Anglia és Spanyolország öröködnék, s ma már Olaszország is megmozdult a dinasztia védelmére.

A királyi temeték ravatalon fekszenek, s az új kormány tetemre hívja az egész ország antidinasztikus érzelmi polgárait. Teljesen meggyannak győződve ugyanis arról, hogy a királygyilkosságot nem anarchisták, hanem republikánusok követték el. Az új uralom egyelőre a tetesek kézrekerítésén fáradozik, s angol detektívekkel kutat ki mindenkit, aki csak gyanús volt.

Általában nem fogunk nagy átalakulásokat látni. A Ferreira-kormány csak ideiglenes, utána az angol király kegyence következik, a minthogy Portugália a forradalmi tények után minden valószínűség szerint teljesen Angolország fohatósága alá jut.

Mai jelentéseink a következők:

Készülnek a temetésre.

LONDON, febr. 6. Lisszaboni távirat szerint a meggyilkolt király és trónörökös holttestét átszállították a Necessitades palotába s mindkettőt ugyanegy szobában tették ravatatra. Mind a két holttestet még szombaton bebalzsamozták, aztán felöltöztették és a portugál zászlóval betakarták. A király holttestére tábornagi egyenruhát, a trónörökösre pedig dsidás kapitányi egyenruhát adtak. Ugyanebben a szobában lehetett ki életét V. Pedro király. Az égyak körül nagy ezüst kandelaberek vannak égő viasszgyertyával s a holttesteknél tiszték állnak őrt. A temetés szombat d. e. 10 órakor lesz. A holttesteket ma gyöngyöri arannyal ékesített és kristály földléll ellátott koporsókba tették. Az összes mulatóhelyeket kilenc napra bezérták.

LISSZABON, febr. 6. A király és a trónörökös holttestének bebalzsamozásával reggel 6 órára készültek el. Minthogy a király holttestét az elkészített koporsóba nem lehetett elhelyezni, ideiglenes koporsóba helyezték. A ravatalokat holnaptól kezdve péntekig a közönség is megtekintheti.

LISSZABON, febr. 6. Carlos király holtteste még mindig a halottas ágyon nyugszik. A trónörökös arca el van torzítva, mert álkapcsán lévő sebe úszkós lett. Megtették már az előkészületeket, hogy a holttesteket a kápolna palotájában felravatalozzák. Amália és Pia Mária királyné majdnem az egész éjjelt a halottas szobában töltötték.

A gyilkosokról.

MADRID, febr. 6. A portugál király gyilkosa mind a három portugál ember volt. Az egyik a nemzeti iskola egyik tehetséges tanítója. Manuel Vilva Aila, harminckét éves. Egyszerűen és visszavonultan, látszólag csak gyermekének élt. A merénylet napján délelőtt tíz órakor még tanított. A másik egy ügyes kereskedő segéd volt, neve: Bacosta. A harmadik az alsóbb néprétegből való és úgy ismerték, mint akit pénzért mindenre lehet kapni.

KÖLN, febr. 6. A Kölnische Zeitung jelenti Oportóból: Koszta Alfonso és Almaviva Antonio republikánus pártvezéreket letartóztatták. Koszta volt az a képviselő, akit a képviselőház legutóbbi ülészakában katonai karhatalommal távolítottak el az üléssteremből s egy hónapra kizárták az ülésekből, mert rendkívül éles szavakkal támadta meg a kirányt.

PÁRIS, febr. 6. Lisszabonba nyolc londoni detektív érkezett, hogy az állami rendőrségnek bizalmas szolgálatot teljesítsenek. A de-

tektívek, akik különösen politikai ügyekben járatosak, nemcsak a merénylet számláinak kibogozásában fognak segédkezni, hanem megkísérlik a forradalmárok legközelebbi terveinek kifürkészését is.

LONDON, febr. 6. A Portugáliából érkező hírek azt sejtetik, hogy a letartóztatott királygyilkosok *szencziós leleplezéseket* fognak tenni arról, hogy kik fogadták föl őket a gyilkosság elkövetésére. A legutóbbi hírek szerint nagyon sok tisztet és katonát letartóztattak. A Franko háza ellen intézett ostromnál a rendőrök nagyon sok támadót megöltek, de számukat a szigorú cenzura miatt még nem lehetett meg tudni. A rendőrség a város különböző pontjain sok fegyvert és robbanóanyagot kobozott el. Több republikánus Badajozba menekült.

„Az ön műve.”

A „Berliner Morgen-Post” madridi levelezője jelenti: Drámai jelenet játszódott le tegnap a királyné és Franco bukott miniszterelnök között. Mikor Franco a szobába lépett, amelyben a király és a trónörökös holttestei voltak, a királyné ingerülten kiáltott feléje, a tetemekre mutatva:

— *Látja, ez az ön műve!*
Franco erre visszafordult.

LISSZABON, febr. 6. II. Manuel király egészségi állapota lényegesen javult, karját azonban még mindig felköve hordja.

A legkeresztényebb király.

MILANO, febr. 6. A „Secolo” arra emlíztet, hogy 1905. októberben hivatalosan jelentették, hogy *Carlosz a legkeresztényebb király* látogatást fog tenni a római udvarnál. Ezt a látogatást nagy politikai esemény színében tüntették föl, mert Carlosz lett volna az első katolikus uralkodó, aki Olaszország új fővárosában hivatalos látogatást tesz. Umberto király, aki akkor távol volt Rómából, tíz nappal megrövidítette nyaralását, hogy vendégét fővárosban méltóan fogadhassa. A Carlos király tiszteletére tervezett ünnepek programja is készen volt már s e szerit a portugál király a Kvirinálban való fogadása után meglátogatta volna XIII. Leót a Vatikánban. Egyszerre aztán azt jelentették Párisból, hogy don Carlos nem megy Rómába s ennek okául azt mondták, hogy nem akarja zavarni a királyi családát nyaralásában, hanem Monzába megy, ahol Umberto király családjával tartózkodott. Valósággal úgy állott a dolog, hogy a pápa nem engedte meg a római látogatást, amely ily módon Olaszország nagy megalázására elmaradt. Általában Ferenc József király is levelet írt Carlosnak, aki Umberto király testvérének fia volt, s a magyar királynak ez a levele nagyon hozzájárult ahhoz, hogy Carlos lemondott arról a szándékáról, hogy az olasz udvart Kvirinálban meglátogassa.

A trónkövetelő.

VIAREGGIO, febr. 5. Don Miguel braganzai herceg, aki két hónap óta vendége volt itt Massimo hercegnőnek, a királygyilkosság napján temérdek táviratot kapott és közel száz látogató jelentkezett, akik nyilván ki akarták kémielni a herceg politikai terveit. Don Miguel a látogatók ostroma elől Livornoba utazott, ott egy olasz gőzhajóra szállott és ismeretlen helyre ment. Fiai ellenben Viareggióban maradtak a titkárral együtt, aki több újságírónak azt mondta, hogy urának ezidőszent eszéágában sincs politikai kalandokra vállalkozni.

RÓMA, febr. 6. A Giornale d'Italia jelenti Viareggióból, hogy Don Miguel braganzai herceg, aki egy hónap óta mint vendég Massimo hercegnő, Bourbon Don Carlos leányánál Via Reggióban tartózkodott, Keletre, hír szerint Görögországba utazott.

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 8. A „Falco” kerékpáregyesület nagy bálja a Corsia Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. Bál a Casino Patriotticóban.

Február 9. Harmadik álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 12. Az olasz jótékony egyesület bálja.

Február 16. Negyedik álarcos bál.

Február 19. Nagy „biancorosa” álarcos bál.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.

Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.

Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 26. A Jellacsics ezred tisztikarának jelmezbálja a Deák-szálló nagytermében.

Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticóban.

Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.

Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— **Supilo és Fiume.** A „Drau” legutóbbi száma vezető helyen foglalkozik *Supilo* ismert zágrábi leleplezésével és többek között ezeket mondja:

Ha az a bolondság, amit Supilo, ez a politikai kalandor egy zágrábi választógyűlésen elkövetett, delnicei kerületében annyi kacajt fakaszt, mint a többi Horvátországban, ugy Delnicében nem Supilót választják meg képviselőnek. Hiszen hazudni ily embernek nem nehéz, de bután hazudni és egy folyosói beszélgetésből nagyszabású politikai affért kicsikarni arra csak egy olyan politikai komédiás képes, aki erőnek erejével az előtérbe akarja magát szorítani.

De feltéve, hogy minden szó igaz ebből, amit Supilo azon a bizonyos választógyűlésen mondott, úgy tudnia kellett volna ennek a politikai dilletánsnak, hogy az a Buccari-öböl-ügy már évek óta hosszú sora óta számtalan-szor képezte magyar és horvát politikusok között a tanácskozást tárgyát, anélkül, hogy valakinek eszébe jutott volna ebből affért csinálni.

Mi természetesebb, minthogy a magyar és horvát politikusok az ugynevezett fiumei kérdésbe, illetve annak megoldásán tanácskoznak. De kérjük: ha Supilo ur oly nagy horvát-hazafi, miért nincs a fiumei kérdésről. Ebben a rezolúcióban ugy van feltüntetve a dolog, mintha Fiume-ban minden a legszebb rendben volna. Pedig ennek a komédiásnak csak a horvát országgyűlés naplójában kellett volna lapozni, hogy megtudja, miszerint Fiume körül abszolút nincsenek rendben a dolgok. Persze, ha a kedves Polonyi ur nem lett volna akkor, aki minden gondolatot a fiumei kérdést illetőleg megtiltott! Akkor az összes rezolucionista urak nagy hazafiak voltak, hogy lehetne a Buccari-öböl egy hadi kikötőt csinálni, ugy ez már árulás.

A dologon azonban a legszebb, hogy a buccari-históri, amint ezt Supilo előadta, merő hazugság. Avagy lehet-e arra gondolni, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök, aki az egységes állam álláspontján áll, Horvátországot azzal a ténynyel, hogy vele szerződéses viszonyt kötne, mint külön állam elismerné? Ha a magyar állam Buccarin egy hadi kikötőt akar létesíteni, ugy Horvátországnak ehhez semmi köze sincs.

Mindebből láthatni, hogy Supilo, amidőn arról beszélt, hogy a magyar kormány vele és a horvát koalícióval „paktálni” akart, — hazudott. És ez a körülmény újból megerősíti azt a véleményt, amelyet Supilóról Raguzától Fiuméig: ugyis már minden ember alkotott magának.

Eddig a cikk. Amint látjuk, Horvátországban nem nagy véleménynyi vannak Supilóról.

— **Egy fiumei atléta sikere.** A budapesti atletikai klub február 2-án érdeklődés mellett tartotta birkózó versenyét. A nehézsúlyú csoportban ré ztett *Sterk* András fiumei atléta, a Fiumei Atletikai Klub tagja is, aki a magyarországi bajnokok között *Marion* alnévvel indult s a második díjat nyerte meg.

— **Az amerikai kivándorlás csökkenése.** Newyorkból jelentik, hogy a Magyarországból érkező bevándorlók száma hevére csökken. Így a múlt héten mindössze kétszázötvennyolcan érkeztek Magyarországból

a newyorki kikötőbe, köztük 27 magyar, 109 tót, 28 német, 39 horvát és 15 román.

— A **Carmania** ma délután érkezik kikötőnkbe.

— **Egy fiumei cég fizetésképtelensége.** Az *Adravec Testvérek* fiumei borkereskedő cég beszüntette fizetéseit és négyhónapos moratoriumot kért.

— **Nagy tűz a Castello mellett.** Tegnap este 8 órakor nagy tűzveszedelem fenyegette Fiume városát. A bórban kigyulladtak a Curet féle telken az istállók és egyéb épületek. A tűz gyorsan terjedt, s csakhamar lángban állottak a telken lévő faházak. Különösen az óvárost fenyegette a tüzvész s ha a bóra nem enged, ma bizonyára romban állna az egész óváros. A tűzoltóság idejében érkezett a helyszínére. A tüzhöz vezető összes utakat a kirendelt honvédszázad legénysége zárta el s néhány pillanat múlva már működtek a tűzoltóság szivattyúi. Az istállók megmentéséről természetesen szó sem lehetett. A tűzoltók csak a tűz lokalizálásán fáradoztak. Később a „Komet” torpedóhajóról egy csapat tengerészkatonát és egy csapat Jellacsics bakát is kirendeltek a helyszínére. A környéket óriási néptömeg lepte el, amely sokáig nem akart elszéledni. A gyúlékony anyagok czalatt mind lángot fogtak s kilenc óra felé nagy robajjal oszlottak szét az épületek vázai. A tűz tovaterjedésétől nem kellett többé tartani. A tűzoltók és a tengerészkatonák derék munkát végeztek. A telken lévő istállók, asztalosműhely, favágótelep mind a tűz martalékaul estek. Az istállóban elhelyezett tizenkét lovat sikerült kimenteni. Emberéletben nem esett kár. Oltás közben több ember megsebesült. A kár 80.000 koronára rug, de biztosítás útján megtérül. A helyszínén működtek a mentőállomás emberei is, akikre két ízben volt szükség. Elször egy Tosó Ferenc nevű tűzoltó sebet kötözték be, utóbb pedig egy asszonyt, aki szerencsétlenül járt. Tíz órakor vonultak el a tűzoltók egy kisebb őrcsapatot hagyva maguk után, amely a hajnali órákig felváltva működött a tűznél.

— **Indeficiens tengerhajózási társaság.** Ezen a címen új tengerhajózási részvénytársaság alakult a Nikolich L. féle fiumei parthajózási vállalatból. Az új hajózási társaság alaptőkéje 576.000 korona (5760 drb. 100 koronás részvény). Az igazgatóság egyedüli tagja Nikolich Lajos.

— **Felolvasás.** A fiumei társadalomtudományi körben e hó 7-én *Pellegrini* Plinio felolvasást tart. E hó 9-én egy másik előadás lesz, amelyet *Tedeschi* Amadeo triezsi sónok tart „A társadalmi evolúció és a szocializmus” címen.

— **A gyorsírást elsajátítani óhajtok figyelmébe!** A Fiumei Magyar Gyorsírókör kebelében alakult gyorsíró-tanfolyamon a tanítás már megkezdődött és még rövid ideig vétenek fel jelenkezők. Tehát, akik a gyorsírást megtanulni óhajtják, azok jelentkezzenek a tanfolyam vezetőségénél minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében (a városi takarékpénztár épületében Caffè Grande mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben.

— **Kerékpárosok táncestélye.** A fiumei „Falco” kerékpáregyesület e hó 8-án, szombaton este 9 órakor a Deák-szálló összes termében nagyszabásúnak ígérkező táncestélyt rendez, mely az előjelekből ítélve, egyike lesz az idei legsikerültebb farsangi multságoknak. Az egyesület a szegények és árvák javára rendezi a multságot. Beléti díj személyenként 2 korona. Családjegy 4 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség.

— **A gimnazisták multsága.** A fiumei állami főgimnázium felsőbb osztályu tanulói, mint már jelentették, február 25-én a Corsia Deák-szálló nagyszabású hangverseny-nyel egybekötött táncmultságot rendeznek. A meghívókat a multságra most küldik szét.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk telefonszáma (ugy interuban, mint helyi beszélgetésekre) 229 Nycmdánk telefonszáma (közvetlenül lapzárta előtt felmerülő sürgős tudósítások számára) 920.

TÁVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 6. A képviselőház délután egy órakor *Návay* Lajos elnöklésével ülést tartott amelyen a főrendiház üzenetét olvasták fel s ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, febr. 6. A főrendiház ma *Desseffy* Aurél elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök indítványára elhatározták, hogy a portugál királygyilkosság fölött illetékes helyen részvétüket fejezik ki.

Ezután a képviselőházban letárgyalt törvényeket tárgyalták s el is fogadták.

Csak a nagyikindai helyi érdekű vasút javaslatánál történt egy kis incidens. *Zelénszky* gróf tiltakozott a javaslat ellen s azt országos botránynak minősítette.

Szterényi államtitkár szólalt fel ezután s cáfolni igyekezett *Zelénszky* vádjait.

A főrendiház erre elfogadta a javaslatot s ezzel az ülés véget ért.

A delegáció ülése.

BÉCS, febr. 6. A magyar delegáció ma délelőtt *Barabás* Béla gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről *Wekerle* Sándor miniszterelnök volt jelen. A miniszterelnök szóba hozta, hogy a képviselőház ülésén sértő szó hangzott el a külügyminiszter ellen. Fölkéri *Ugron* Gábort, hogy nyilatkozzék ez ügyben. *Ugron* kijelenti, hogy a sértő szót csakugyan használták, de sajnálatát fejezi ki a dolog megtörténte felett. Ezután áttertek a napirendre.

A bajai bank igazgatója meghalt.

BAJA, febr. 6. Schön Antal a hírhedt bajai bank igazgatója ma hirtelen meghalt. Halálát a legutóbbi izgalmas események siettették.

A királygyilkosságról.

LISSZABON, febr. 6. Megállapították, hogy a gyilkosság napján megölt harmadik ember is részt vett a gyilkosságban.

Franco menekül.

MADRID, febr. 6. Franco portugál miniszterelnök, a volt diktátor menekülő útjában ideérkezett.

Ötösselt nem ítélték halálra.

SZENTPÉTERVÁR, febr. 6. Az a hír, hogy *Stössel* tábornokot halálra ítélték, tévedésen alapszik. *Pörében még nem is hozták meg az ítéletet.*

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nandor.

Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

Az EUROPA kávéházban

minden csütörtök, szombat és vasárnap este

Horváth Sándor

czigányzenekara hangversenyez.

Alkalmazást keres

könyvelő, összes irodai teendőben, gyors és gépirásban jártas. Nyelvismerete: magyar s a német szóban. Ajánlatot a kiadóba kér.

Kerestetik kis üzlethelyiség

dohánytözsde nek azonnali átvételre. Cím a kiadóhivatalban.

A „Pannonia” kávéházban

ma és minden este

MANCSU PALI

jeles verseczi cigány zenekara

hangversenyez.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és francia szövetekből a a legkényesebb igényeknek megfelelő divatos öltönyöket és felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hely- és külföldi szöveteiben.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Tévedés az,

ha bárki, akár reklám céljából akár más szándékkal azt állítja, hogy jobb magyar ételeket, vagy jobb magyar borokkal szolgál, mint az egyedüli, jó hírű

MAGYAR VENDÉGLŐ

magyar otthon

„Riva Szapary”, az *Adria* palota mellett. Az előkelő magyarság találkozó helye.

Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, s b. stb.

A hölgyközönséghez!

Vas szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a Via Andrassy 30. sz. alatt levő Bagári és Lukács-féle női szabó üzletet átvettem. Minden igénynek megfelelő angol valamint francia női ruhát jól, gyorsan és a legszolidabb árák mellett készítek.

Kegyes pártfogást kérve divattermem iránt maradok

mely tisztelettel VERMES E.

ELITE-ÁLARCZOSBÁL

A Corsia Deák szálló tulajdonosa

kedden f. é. február 11-én

a szálló összes földszinti termeiben

fényes elite álarcbált

rendez, melyre Fiume és Abbazia előkelő közön-
ségét ez uton tisztelettel meghívja.

Belépőjegyek egy személyre 5 koronaért és családonkint
12 koronaért a Hromatka-féle könyvkereskedésben válthatók.
Este a pénztárnál nincs jegyváltás.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kong-
resszus által.

**Eredeti magyar és német fajborok va-
lamint Müncheni és Pilseni sörök.**

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

**Különlegességek
konyhaedényekben.**

Magyar mézárós!

Vásárcsarnok 24-26 sz.!

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudom-
ására hozni, hogy a fiumei központi vásár-
csarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mézárászéket

nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hus-
neműt kifogástalan minőségben és mindenkor
friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a ven-
dégloői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

Vendégloőknek árkezezmény!

Házhoz szállítás kívánatra!

Ha szereti az egészségét,

használjon kizárólag
aluminium konyhaedényeket

tiszta aluminiumféműből, a melyekkel fűtő-
anyagban 40%-ot takarít meg.

EGYEDÜLI FŐRAK ÁROS

LEONESSA VINCENZO

Via Andrassy 17. — FIUME — Via Andrassy 17.

ROSENBERGER B.

nagy butorraktára

Fiume Via Governo 22 (Corso)

Fiume Via Governo 22 (Corso)

Telefon sz. 504.

Rákóci vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben,
Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kertheiyiség.

Tisztelettel

GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

Cinematograf „EDISON“

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb ve-
títési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényel-
mes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től
kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók
a pénztárnál.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich 1. sz.

Via Adamich 1. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.

Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram“ villanykörték 70 % árammegtakarítással.

A fiumei közönség és az
idegenek figyelmébe!

A legelső rendü uri és női

divat-különlegességek

Fiumében kizárólag

Alpron Attilio

czégnél a Corsón kaphatók.

LIEBL ISTVÁN MONTE VERDE

vendéglője a Jelačić kaszáryával
szemben.

Kitűnő magyar konyha

Hamisítatlan magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Olcsó havi előfizetések.

Fedett tekepálya.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi

gyártmányok.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. em. (Rinaldi-ház)

naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen
végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellánplombirozás.

Aranykoronák; szájpudlás nélküli arany fogsorok;
porcellán és arany fogsorok (legujabb). Kaucuk- és
smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelen-
tékeny mérséklesben részesülnek.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.